

15. THE TRANSFER OF THREE PARISH PRIESTS
Definitive Sentence of the College, 24 June 1995*

FACTI SPECIES

181

1. *Notula praevia:*

In epigraphe insimul tria
numerantur nomina sacerdotum
quia, licet singuli recursum
admoverint ad N.S.T., facti

* Prot. nn. 23443/92 CA, 23444/92 CA, 23445/92 CA. The *in iure* section was published in Forum 6 (1995) 117-122.

species, obiectum recursus nec non causa petendi, mutatis nominibus recurrentium, eadem sunt; eadem etiam est dioecesis cui tres sacerdotes incardinantur et idem Superior qui decreta impugnata emisit. Attento insuper quod Congregatio pro Clericis etiam uno Decreto rem definivit, oeconomia iudicii causa, consentientibus patronis partium, tres casus per modum unius disceptabimus.

- 182 2. Rev.dus A.B., sexaginta et duo annos natus, decreto episcopali diei 5 maii 1991 a paroecia M.N. ad translatus est ad paroeciam O.P.

Rev.dus C.D., sexagesimum quartum annum aetatis agens, decreto pariter die 5 maii 1991 dato, a paroecia Q.R. ad paroeciam S.T., vel ad aliam, si maluisset, paroeciam translatus est.

Rev.dus E.F., sexagesimum primum annum agens, decreto episcopali diei 13 maii 1991, a paroecia U.V. ad paroeciam W.X. translatus est.

Hi tres sacerdotes adversus Decretum translationis ad Congregationem pro Clericis recursum hierarchicum instituerunt; idemque Dicasterium, re examinata, die 28 martii 1992,

violationem legis in procedendo decrevit. Ideo Episcopus dioecesanus actionem translationis ab initio iteravit, ad amussim servatis cann. 1747-1752.

Praefati parochi tamen translationi restiterunt et adversus decretum Episcopi, haud omissa «remonstratione» coram ipso, ad Congregationem pro Clericis iterum recurrerunt: Rev.dus A.B. die 29 septembris 1992 adversus decretum episcopale diei 2 eiusdem mensis; die 22 octobris 1992 etiam Rev.dus C.D. recurrit adversus decretum episcopale diei 10 octobris eiusdem mensis, ac denique Rev.dus E.F. idem iter secutus est die 11 novembris adversus decretum diei 24 septembris.

Hac vice vero Dicasterium recursum, die 3 martii 1993, reiecit, sed haud acquiescentes, iidem parochi, intra terminos a iure statutos, idest sub die 18 martii 1993, ad N.S.T. provocaverunt.

3. Recursu admissio, partes Patronos sibi constituerunt qui sua Memorialia dederunt, scilicet cl.mus adv. J.K. pro tribus

sacerdotibus, sub die 21 septembris 1993; Patronus vero partis resistentis, idest Publicae Administrationis, cl.mus adv. L.M., die 5 novembris 1993. Interim munus Promotoris Iustitiæ deputati conlatum est Rev.mo P. Q.R. qui suum votum die 24 augusti 1994 tradidit. Congressus diei 17 novembris 1994 decrevit Recursum esse admittendum ad disceptationem coram Em.mis ac Exc.mis Iudicibus.

Exinde die 30 novembris 1994 dubium sequenti sub formula concordatum est: « An constet de violatione legis in procedendo vel in decernendo relate ad actum Congregationis pro Clericis diei 3 martii 1993, ob violationem cann. 153, par. 1, vel 1748 coll. cum 190, par. 2 et 522 ».

In eadem Sessione etiam modus procedendi necnon termini partibus ad scribendum statuta sunt.

Post litis contestationem cl.mus Patronus recurrentium die 28 februarii 1995 novum memoriale obtulit ac Rev.mus Promotor Iustitiæ deputatus, die 10 maii 1995 emendatum votum pro rei veritate exhibuit, cui neuter cl.mus Patronus respondit.

Quibus omnibus prae habitis ac expletis, Nobis est respondendum dubio supra proposito.

IN IURE

4. Haud raro ad N.S.T. controversiae deferuntur cuius obiectum est vel translatio vel amotio parochorum. Qua re pretium operis esse videtur quaedam recolare quae in novum ius canonicum recepta sunt ex Concilii Vaticani II amplius disceptatis quaestionibus ecclesiologicis ac desumi possunt ex eius Decretis, praesertim ex illo quod inscribitur « Christus Dominus », quaeque deinde novum Codex Iuris Canonici recepit atque legis vigore firmavit.

Quamvis iuxta Concilium Vaticanum II oporteat parochi « in sua quisque paroecia ea gaudeant stabilitate in officio, quam animarum cum requirat » (CD 31b), idem Concilium voluit ut abrogeretur distinctio inter parochos amovibiles et inamovibiles necnon ut « recognoscatur et simplicior reddatur modus procedendi in translatione et amotione parochorum, quo Episcopus, servata quidem naturali et canonica aequitate, aptius necessitatibus boni animarum providere possit » (ibid.).

Mens Concilii et ratio præscripti patent: una ex parte exigitur stabilitas in officio parochi exercendo, nam sub Episcopi auctoritate parochis, « tamquam pastoribus propriis, animarum cum committitur in determinata dioecesis parte » (CD 30) et parochi imprimis curent « proprium gregem cognoscere » (ibid.), quae cognitio aptum temporis spatium requirit, sed, alia ex parte, bonum animarum semper supremus est consequendus finis, eo usque ut, ubi occurrat, bonum singulorum, seu ipsorum parochorum, bono animarum cedat.

184

5. Relicta igitur distinctione inter parochos amovibiles et inamovibiles, novus Codex Iuris Canonici in can. 522 haec statuit: « Parochus stabilitate gaudeat oportet ideoque ad tempus indefinitum nominetur; ad certum tempus tantum ab Episcopo dioecesano nominari potest, si id ab Episcoporum conferentia per decretum admissum fuerit ».

Qui distincti modi consequendi ac tuendi stabilitatem in officio sedulo prae oculis habendi sunt, quia nominare parochum ad certum tempus illumque tamquam ad certum tempus nominatum

habere Episcopus valet tantummodo ubi vigeat decretum a competenti conferentia Episcoporum latum, riteque ab Apostolica Sede recognitum, quo statuitur spatium annorum per quod nominatio parochorum perdurat.

Episcopus igitur, qui ad translationem aut amotionem cuiusdam parochi procedere intendit, imprimis de ipsius condicione iuridica cogitare debet, quia rationem procedendi illius condicioni iuridicae aptare tenetur: alia est eius condicio iuridica lapsu temporis auctoritate conferentiae Episcoporum praefiniti, alia ceteris in casibus.

6. Haec igitur in translatione parochorum bene consideranda sunt.

Ubi enim auctoritate conferentiae Episcoporum habentur parochi ad certum tempus nominati, eorum officium lapsu temporis praefiniti vacat a momento, quo a competenti auctoritate scripto intimatur (cfr. can. 186), sed provisio ad normam can. 153, § 2, iam antea fieri potest: « Si ... agatur de officio quod de iure ad tempus determinatum confertur, provisio intra sex menses ante expletum hoc tempus fieri potest, et effectum habet ad die vacationis ».

35

Viget vero extra hunc casum specificum principium omnino fundamentale quod in §1 eiusdem canonis enuntiatur: «Provisio officii de iure non vacantis est ipso iure irrita, nec subsequenti vacatione convalescit». Qua re, praeter casum de quo in can. 153, § 2, paroecia ad quam valide conferri nequit ulli successor, usquedum illa non vacet.

Ad rem etiam considerata sunt ea quae praecipit can. 190, § 1, circa translationem quae «ab eo tantum fieri potest, qui ius habet providendi officio quod amittitur et simul officio quod committitur»: cum, praeter quam in casu can. 153, § 2, valide committi nequeat officium quod non vacat, consequenter translatio tunc fieri nequit.

Ad rem quoque animadvertendum est quod can. 191, § 1, agit de vacatione officii *a quo*, minime vero de vacatione officii *ad quod*.

7. His omnibus prae oculis habitis Pastores qui, deficiente decreto conferentiae Episcoporum de hac re, «translationes

rotatorias» parochorum obtinere conantur, nonnulla diligenter animadvertere oportet, ne illicite procedant.

Quoad parochos qui libenter intentioni Episcopi assentiuntur, satis est ut Episcopus primum eorum renuntiationem ad normam iuris (cfr. cann. 187-189) accipiat et eos dein ad aliam paroeciam nominet; ipsis interim munus administratoris paroeciae committi potest usquedum possessio novi officii capiatur.

Quasdam difficultates e contra opponi possunt parochi qui ad tempus indeterminatum nominati sunt (vel ad certum tempus extra casum de quo in can. 153, § 2). Oportet enim paroecia *ad quam* vacet, *antequam* ineatur procedura translationis, secus translatio illegitima evadit non ex termino *a quo*, sed ex termino *ad quem*, idest quia translatio fit ad officium quod conferri nequit. Qua re ut nedum legitime sed etiam toto procedat, Episcopus dioecesanus ab initio proceduræ translationis obtinere debet renuntiationem parochi paroeciae *ad quam*, quamvis eandem ei interim committere potest utpote administratori paroeciali, usquedum translatio ad effectum deducatur.

187 8. Iuxta can. 1748 iusta ratio ad parochum transferendum est: «bonum animarum vel Ecclesiae necessitas aut utilitas» (cfr. CD 31b). Praesupponitur secundum eundem canonem quod parochus paroeciam *a qua* utiliter regit, nam ageretur de amotione et non de translatione si eius ministerium in paroecia *a qua* noxium vel inefficax evaserit (cfr. can. 1740). Translatio fieri potest ad aliam paroeciam aut ad aliud officium, et non amplius tantum ad aliam paroeciam quae «non sit ordinis nimio inferioris», uti statuebatur in Codice Pio-Benedictiono, can. 2163, de translatione parochorum amovibilium.

In translatione servandus est modus procedendi cann. 1748-1752 praescriptus (praeter quam in casu can. 153, § 2, sed tunc non agitur de translatione sensu proprio).

188 9. Opportune etiam, attentis difficultatibus ac dilationibus quae controversia pendente oriri solent, quaedam adnotanda sunt circa effectum suspensivum recursus in casu, conlato can. 1752 cum can. 1747.

Quamvis can. 1747 agat de paracho «amoto», quoad effectus recursus, iuris effectus recursus congruunt etiam paracho «translato», nempe ipse debet a parochi munere exercendo abstinere, quamprimum liberam relinquere domum paroecialem (nisi fortasse agatur de infirmo: cfr. can. 1747, § 2) et omnia ei tradere cui Episcopus paroeciam commiserit; ast pendente recursu Episcopus nominare nequit novum parochum, seu nequit conferre officium, sed interim providere tenetur per administratorem paroecialem. Agitur ergo de suspensione «secundum quid» effectus decreti translationis in casu recursus.

IN FACTO

10. His iuris praescriptis recollectis ad solvendum dubium propositum toto procedi potest. Constat absque dubio quod, in casu, agitur de translatione parochorum qui omnes ad tempus indefinitum nominati fuerant. Ut tamen clariora eluceant motiva capiendae decisionis, infrascripti Iudices aestimarunt, quin repetant quae iam facti specie causae narrata sunt, gradus tamen maioris momenti itineris procedurae recollere atque ad invicem nectere.

Rev.di DD. A.B., C.D. et E.F. iam recursum adversus priora decreta Episcopi translationis, mense maio 1991, plus minusve intra spatium unius mensis edita, admoverant ad Congregationem pro Clericis die 11 iulii 1991, cui Dicasterium responderat litteris diei 30 martii 1992, quibus decrevit «The procedure however followed by the Bishop and the decree issued are defective» (cfr. *ibid.* pag. 4).

Quod Decretum recurrentibus die 11 aprilis 1992 notificatum est, qui, haud acquiescentes, ad N.S.T. provocaverunt die 24 aprilis 1992.

Episcopus dioecesanus, acceptis litteris Congregationis pro Clericis diei 28 martii 1992 quibus violationes in procedendo notificatee sunt, conatus est controversiam solvere per pastorales occursum cum praefatis presbyteris.

At in cassum: conamina misere exciderunt. Tunc tandem proceduram in iure statutam pro translatione parochi incoepit.

Interim vero Exc.mus Secretarius N.S.F. a recurrentibus expectavit, «since the decision of the

Congregation appears to be in your favor», num recursum prosequi vellent post quam Episcopus, decisionem Dicasterii competentis secutus, totam rem ab imis pertractare intenderat; in casu affirmativo, claras ipsis instructiones impertivit ad recursum prosequendum.

Cum autem Episcopus certior factus est de recursu pendente apud N.S.T., ipse censuit hunc esse «in suspensivo» etiam quoad proceduram; accepta vero N.S.T. matura responsione super rem proceduram prosecutus est.

Infeliciter vero modus agendi Episcopi renitentiam trium parochorum magis magisque firmavit, qui primo novum recursum apud Congregationem pro Clericis instituerunt.

Inde recursu reiecto (cfr. *ibid.* pag. 88) praefati sacerdotes per suum Patronum recursum apud N.S.T. prosecuti sunt.

11. His summatim recollectis, quae ex uberibus documentis desumuntur, clare distinguendum est inter argumenta allata a recurrentibus circa adsertas violationes in decernendo et alia quae tangunt modum procedendi.

Circa prius caput, nempe violationem in decernendo, rite examinatis documentis dicendum est Episcopum dioecesanum pastoralis sollicitudine ac caritate motum res perfecisse.

Uti enim in iure innuimus, in procedura translationis parochi magni est facienda ratio pastoralis Episcopi cuius presbyteri sunt necessarii adiutores (PO 7a).

Episcopus enim primo conventum inter tres sacerdotes, eorundem advocatum Rev.dum G.H. et Cancellarium Curiae indixit «to see whether there is any possibility of our reaching an amicable solution in accordance with the recommendation of the Congregation of the Clergy».

Cum autem spes huius optatae solutionis evanuerit, proceduram ad normam legis ab imo repetiit. Litteras misit revera paternis sensibus pervasas Rev.do A.B., in quibus inter alia habet: «I believe that you can effectively minister to the people of O.P.... I propose a transfer to an office which I am sure you will be able to fulfill extremely well» et concludit se hanc translationem

velle «as a response to the needs of the Church in the Diocese of JKL.» Quae verba fere verbote-nus repetunt quae in can. 1748 leguntur: nempe «bonum animarum vel Ecclesiae necessitas».

Eiusdem tenoris sunt etiam epistulae ab Episcopo Rev.do C.D. et Rev.do E.F. missae.

Exhortationes Episcopi vero animum trium sacerdotum nullo modo moverunt, qui, e contra propositum manifestarunt resistendi usque in finem translationi.

Qua re Episcopus, ad normam can. 1742 § 1, conventus inter resistentes presbyteros et duobus sacerdotibus ad hoc deputatos in diem 3 augusti condixit, quo expleto, novas dedit epistulas unicuique recurrentium in quibus amplius motiva utilitatis pastoralis tum pro singulis paroeciis ad quas missi erant, tum pro tota dioecesi illustravit.

Sed perperam: nam sub die 22 augusti 1992 Rev.dus A.B. exhortationes Episcopi suis motivis respuit, quem secutus est Rev.dus E.F. die 25 augusti 1992 et novissimus etiam Rev.dus C.D., sub die 16 septembris 1992.

Obiter tantum adnotamus quod in responsionibus sacerdotum interdum desideratur debita veneratio erga pastorem, quae semper est servanda, eiusque carentia est reprobanda.

194 Inutiliter explorata via translationis per invitationem, iure meritoque Episcopus decreta translationis tulit.

Die 2 septembris 1992 translationem Rev.di A.B. ad paroeciam O.P., expressis concinne motivis, decrevit necnon vacationem officii *paroeciae a qua* declaravit.

Similiter processit etiam erga Rev.dum E.F., quem ad paroeciam W.X. transtulit, insimul vacantem declaravit *paroeciam a qua U.V.*; et erga Rev.dum C.D., quem decreto diei 24 septembris 1992 ad paroeciam S.T. misit, *declarata vacatione paroeciae a qua Q.R.*

Tunc alter recursus a tribus sacerdotibus datus est ad Congregationem pro Clericis quae illum reiecit litteris diei 3 martii 1993 ad Patronum recurrentium datis, his verbis: «Having in mind the needs of the Diocese of JKL, the needs of the parishes involved in the transfers, the needs of the three

recurrents and the need of the Presbyterate, the actions of the Ordinary of the Diocese seem to this Dicastery to have been considered and equitable» (Summ. prima pars A.B., pag. 88).

Libenter adstipulamur aestimationi quam tribuit Congregatio pro Clericis modo agendi Pastoris JKL in decernendo: etenim initio translationem tribus presbyteris suadere conatus est. Ad frangendam ipsorum renitentiam, uti fas est, decisionem explendam per decretum imposuit, servata prorsus canonica aequitate ac dignitate sacerdotali.

Apparet igitur non probari violationem legis *in decernendo*, seu non sustineri adsertam violationem can. 153, § 1, vel can. 1748 coll. cum can. 190, § 2, et 522.

12. Aequivocatio quaedam tamen actionem Episcopi in procedendo irritavit quae statim patet si ea quae in iure recollecta sunt, opportune prae oculis habentur, ea praesertim quae vacationem officii *ad quod* respiciunt.

Hoc revera ab initio fuit argumentum iuridicum quod

pressius erat considerandum ob momentum quod rei obvenit tum in translatione tum in amotione parochorum.

Nisi decretum conferentiae Episcopalis spatium determinet quo elapso termino officium parochi cessat, cura est Episcopi, qui intendit transferre parochum nominatum ad tempus indefinitum, ut ante omnia vacans declaret, servatis de iure servandis, officium, seu paroecia ad quam transferendus est sacerdos.

In Regione ecclesiastica QQ. vero nullum datur huiusmodi decretum; quod autem non vacabat paroecia ad quam quando decretum translationis tulit etiam ipse Episcopus aperte concedit.

Consensus parochi qui paroeciam relinquere deberet ut successor ipsam cedat iuridice nullum habet effectum: paroecia vacat nonnisi a momento quo ipse officio renuntiat (et renuntiatio rite acceptata est), licet paroeciae consulere pergat utpote administrator paroecialis.

Cum iuxta praescriptum can. 153 § 1 «provisio officii de iure non vacantis est ipso facto irrita, nec subsequenti vacatione convalescit» indubitanter Episcopus

JKL in procedendo legem violavit quia tribus sacerdotibus: A.B., E.F. et C.D. officium conferre decrevit quod non vacabat.

CONCLUSIO

13. Omnibus igitur sive in iure sive in facto attente cribratis, infrascripti Em.mi ac Exc.mi Patres Iudices, proposito dubio responderunt:

Constare de violatione legis in procedendo tantum.

Hanc definitivam Sententiam cum omnibus quorum interest communicandam esse iubent, ad omnes iuris effectus.

Pro expensis iudicialibus summa a Recurrentibus in arca argentaria N.S.T. deposita retinetur; partes congruum honorarium proprio cuique Patrono solvant.

Datum Romae, e Sede Supremi Tribunalis Signaturae Apostolicae, die 24 iunii 1995.

Gilbertus Card. AGUSTONI,
Praefectus et Ponens
+ Bernardinus Card. GANTIN
D. Simon Card. LOURDUSAMY

Eduardus Card. GAGNON

Antonius Maria Card.

JAVIERRE ORTAS

+ Iulianus HERRANZ

+ Aemilius EID

+ Eduardus DAVINO

Notificetur omnibus quorum interest ad omnes iuris effectus. Die 14 iulii 1995.

+ Zenon GROCHOLEWSKI,

Secretarius

Vincentius CÁRCEL ORTÍ,

Cancellariae Moderator